

Aigua mineral

Vet aquí una denominació avui molt usual, coneguda de tothom, que es presta especialment a algunes consideracions de caràcter lingüístic, com a exemple de diversos fenòmens o circumstàncies que concorren en la significació: *aigua mineral*. Efectivament, una anàlisi superficial d'aquesta denominació podria induir a rebutjar-la, sia per redudent, si per *mineral* entenem «inorgànic», oposat a *animal* o *vegetal*, sia per contradictòria, en el cas que per *mineral* entenguéssim «substància sòlida natural».

Però convé de tenir en compte que *mineral* és un mot que pot usar-se amb diferents significacions: en química significa «inorgànic», concepte que inclou totes les substàncies que no són vegetals o animals, i en mineralogia designa els sòlids homogenis de composició química definida formats a la natura per un procés inorgànic. I *aigua mineral* no és sinó una denominació convencional creada per a designar l'aigua que conté en dissolució certes (no pas totes) substàncies minerals, especialment apta com a beguda i per a banys. Així, per exemple, l'aigua de mar, malgrat la sal que conté en dissolució, que sembla que li donaria un dret superior a moltes altres menes d'aigua a la denominació que comentem, se'n veu decididament exclosa per una convenció unànime.

Però aquesta convenció ha variat considerablement en poc temps, a causa, sens dubte, de la decreixent potabilitat de l'aigua corrent o aigua de l'aixeta. Un subapartat de l'article «aigua» del Diccionari Fabra, encapçalat per la denominació *aigua mineral*, i format únicament amb exemples, permet de fer-se una idea del que s'entenia per *aigua mineral* ara fa cinquanta anys: Aigua de Caldes, de Vilajuïga, de Rubinat. Aigua pudosa o sulfhídrica, carbònica, de ferro. Anar a prendre les aigües a Caldes. La definició de la Gran Enciclopèdia ja indica un concepte més ampli: «Aigua de font que, a més de reunir les condicions microbiològiques de l'aigua potable, té característiques especials de composició que li donen un gust diferent, la fan més apta per a certes dietes, ajuden a la digestió o presenten certes propietats terapèutiques». Però aquesta definició ja no correspon exactament, o en tots els casos, a l'ús actual de la denominació *aigua mineral*, car avui la usem per a designar, simplement, l'aigua de font, potable, que se serveix envasada —per oposició a *aigua de l'aixeta*.

Albert Jané